

Andrea Trusková

ODTIENE SVETLA

Vítězná práca XXVII. ročníka celoslovenskej
literárnej súťaže Jozefa Branckého
„Studňa sa tajne s dažďom zhovára“
v kategórii poézie autorov nad 20 rokov

Andrea Trusková

ODTIENE SVETLA

Trenčín 2019

Copyright © Andrea Trusková 2019

Foto © Veronika Červeňanová 2019

Obálka a grafická úprava
Andrea Trusková & lubor.sk

Spolok slovenských spisovateľov, Bratislava

e-mail: spolspis@stonline.sk

www.spolok-slovenskych-spisovatelov.sk

Realizované s finančnou podporou
Fondu na podporu umenia

u. fond
na podporu
umenia

Básnická zbierka vychádza ako víťazná práca
XXVII. ročníka celoslovenskej
literárnej súťaže Jozefa Branecského
v kategórii poézie autorov nad 20 rokov.

Literárnu súťaž s názvom
„Studňa sa tajne s dažďom zhovára“ organizuje
Miestny odbor Matice slovenskej v Trenčíne,
Spolok slovenských spisovateľov v spolupráci
s Verejnou knižnicou M. Rešetku v Trenčíne.

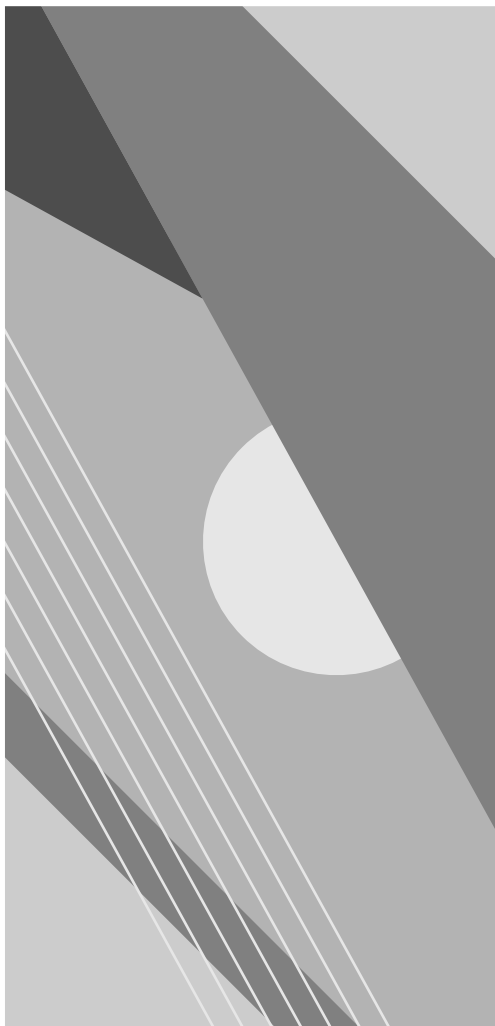
Tlač: J+K s.r.o. Nemšová

Prvé vydanie

V E R E J N Á
K N I Ž N I C A
M I C H A L A
R E Š E T K U
v T R E N Č Í N E

ISBN 978-80-8194-118-4

LÁSKA AKO POJEM

O (nie)čom?

Srdce a rozum
jeden čihy
druhý hota
Myšlienky na teba
 bez teba
do kľbka zmotám
A z duše?
Priehľadno
nepriehľadná hmota

8.10.2016

Obleč ma
do tvojich očí
ja sa
do klbka ticha
stočím
Navleč ma
do tvojich pohľadov
do vlny želaní
nech chladný srieň
sveta
ma nikdy nezraní
Zobleč ma
z cudzích pohľadov
a z cudzej viny
nech chladný srieň
neblíži mne
a tým
ani iným
Skry si ma
pod krídla
svojej nežnej moci
nech žiarim láskou
za tmavotmavých nocí

Život je jeden VEĽKÝ pocit

Omrvinka I.

Čo tvoje
oči
nevidia
to moje
srdce
(ne)bolí

...

Nie, ešte nehram
ruletu o (po)city –
tá hra príde
až bez(po)citne
stlačíš spúšť

Už?

Ľudová

Čos' mi to
zasial v dušu milý?
Za hrst' snenia
všetko pre teba
a nič pre mňa
Čos' mi to
skradol z duše
milý?
Noci bdenia
všetky
pre teba
ani jedna pre mňa
Čos' mi to
spravil s dušou
milý?
Čierna ruža je biela
a biela zrazu čierna –
prvá pre teba
a tá druhá...
pre mňa

(Pred)posledný pokus

Skús ma
zopakovať –
pod krkom
drž ma
opakom noža
a neopakovateľne
si ma poslednýkrát
ulož
naspäť
do svojho
života

Omrvinka II.

Je to vraj
o inom
čítať a hľadať
nikdy nevy povedané –
už teraz
nachádzam
čo sa nám neskôr stane
Máš na to odvahu láska?
Ja nie

Rovnice

Natrhať kvety
nedať ich do vázy
vymeniť im vodu
Prečo
a
za čo?
(otázky sa nerátajú)
Nepobozkať ráno
tvoje pery
zotrieť z nich
neviditeľný rúž
Uvariť si kávu
vypiť prázdny pohár
Prečo

a
za čo?
(otázky sa nerátajú)
Večer neutekať
k tvojim rukám
a zaspať spánkom
nespravodlivých
Prečo

a
za čo?

Zrátané =

Láska na druhý poklus

...

Splynul si
s pozadím jesene
a všetky slová
vyslovené
i tie nechcené
zdvíhala som
studenými rukami
Čo všetko láska
smieme?

A čo nesmieme?

Kríž(ovatka)

Prechádzka
cestami strachu
ja –
s dlaňou na ústach
ty –
si sa nebál...
Zlomiť
aj posledné
krídlo
ktorým som
sa dotýkala
neba

... a letím

do (vzducho)prázdna
tak by sa hodila
(vzducho)lod'
čo by ma
(za)chránila
pred (vý)skokom
do tvojej náruče

Básnické otázky I.

Čo
keď si ma
raz rozmyslíš?
Prestane
ťa dojímať
v každý deň
 každý deň
spoločné dýchanie
dúchanie
do pahrieb nocí
(bez môjho pocitu
iba tvoj pocit)
Čo
keď si ma
raz nepremyslene
odmyslíš?
Žiadne brehy
 z nehy
žiadne vrásky
 z lásky –
proste NIČ
ktorým prikryješ
naš prítomný čas
tvojou
súkromnou budúcnosťou

LÁSKA AKO DOJEM

Podme

sa hrať
hru
na „nevráť a vráť“
na úsmev
cez slzy –
hrajme sa
že ma máš
akože rád
Spomínam
všetko čo bolo – nebolo
prvý a poslednýkrát
Z pohľadov hrad
po očiach hlad
Tvár sa
že dnes ma máš
akože rád

Zostávam

nezmenená

(ne)dôsledne

(ne)čitateľná

Skús

ma nahmatať

ako slepec

Braillovo písmo

v tme

na (ne)čisto

a

tak

ako ja

prídeš

na podstatu

že naša láska

mala znaky

výlučne informatívneho charakteru

Predĺžená

ruka svedomia
berie aj to
čo jej nedávam
Dlhými nechtíkmi
olupuje výčitky –
držia pevne
pod kožou
 tá ako suchý list
padá na zem
Snažím sa očami
pripomenúť zabudnuté
Som stále tu
a ty
si bezohľadne
 v nedohľadne

Bez tieňa

Spravil si dieru do svet(l)a
aby si zabil tmu
čo obliekala
všetko navôkol
a zamykala nás
do čiernobielych fotografií
ktoré sa nikdy
nedostali
do rodinného albumu
Tú bezfarebnosť
stále cítim
na končekoch prstov
drapkajúc
nebo
aby som aspoň
nejakým pocitom
odkryla FAREBNÚ dúhu

Schovaní, neschovaní...

Skryt' sa v objatí –
ja platím
ty neplatíš
za každý
dotyk
do(ne)známa
ty známy
ja tebou nepoznaná
ja sebou nespoznaná

Chceš

samú
pred sebou
ospravedlniť
už nie si ty
 je len ona
čo pozerá
ti na prsty
a šliape na päty
Krok za krokom
chodidlami
bozkáva Jeho
stopy na ceste
ktorá vedie
zablatenými
zabudnutými
spomienkami
na minuloročné
i minulonočné
ozveny
na prvý pohľad
slepej
slepej lásky

Kam

slnko nedosvieti
kam
vážka nezaletí
ukladám si ťa
do spomienok
na hebké
biele periny
V hlave ticho
v srdci
rátam
 eniky - beniky
láska
 láska
ktorý z nás dvoch
je bez viny...?

Tušenie

Chcela
chcela
som byť
sama
sebou
Bola som
sama –
s tebou

Predtucha
vzťahovej
skazy?
Čo nevznikne
sa ani nepokazí

(Dočasne) stratená

Zase ten pocit
že ma
tu ktosi
zabudol
Kvitnúci
strom
proti noci
lupene
zbieram
tvojou rukou
Príznamy
prízrakov

Ja nie
som ty!
Ja nie
som ja –
Alenka
v krajine
náznakov

Omrvinka III.

Fiktívna láska
pokrivkáva
v útlych rukách
značka zákaz vstupu
Zápasí o nehu
pred vykričaným
domom
Ale aj tak –
všetko závisí
od uhla pohľadu

(S)chladená

Zašlo mi
za nechty
niečo (málo)
z tvojho chladu –
sediac
pod dekou
z husacej kože
pohľadom
rátam
kýmsi rozsypané
kocky ľadu
Premýšľam
o snehu
čo ako síra
by (v dobrom)
všetko zlé
rozpustila
Konečne
spánok
zmrzol

Svitá...

Láska
tak mŕtvo
sa mi ešte
nesnívalo

Šest'bodka

Spadnutá
na dno
v dave smelých –
osamelá lienka
vidiaca
tieň
tvojej útlej ruky
ktorá
jej pomáha
vstať

...a nad všetkým
sa pousmiať

...

3..2..1..už

Hovoriš s ňou
v tretej osobe
lebo je
druhá v poradí –
na prvom mieste
si ty
Takto je to vždy
(každým novým ránom)
začínaš od nuly
a potom
 potom
dínom – dánom

Si ešte
či už
muž?

Bojím sa

prísť
a potom odísť
zanechať stopy v snehu –
aby v nich neprimrzla
tvoja duša
Kto mi vzal z rúk
všetku tú nehu
kto moju slabosť
neustále skúša?

A

všetko
čo ti
zíde
z očí
vzíde
do
mojej
mysle –
triedim
zakladám
balím
nepotrebné

Tak nejak
si to myslel?

(Ú)skok(y)

Chcem sa
prepadnúť
na samé dno
modrého neba
Teba sa nebát'
nebát' sa seba
teba sa nebát'
bát' sa
že nie som
že nie som
vedľa teba

Aspoň

tá noc
je milosrdná
nedá mi dopiť
horké kvapky
do dna
Vždy
keď sa po dni
zvečerí
snažím sa ukryť
pod nasnívaným
páperím

...

Nerozmýšľaj...

je to tak prosté –
chyt' ma za ruku
schladený
ranným vánkom
voňajúc
jesenným lístím

Nič.

Nič?

Rozmýšľam...

je to tak sprosté –
dokorán otvorené oči
a úplne slepý
ku...

akože LÁSKE

Pod lístím

Pradivne
súladiím
s tebou –

ty s dýkou
v srdci
ja s nožom
v chrbte

Dotykmi
chladnými
hľadáme
horúce ach – ach
(čo obráti sa v prach)
Pradivne
spolu ladíme
medzi priamkami
ľudskej zášte
ktorá
je ako
hodvábnym
šálom
ovinutá – naša farebná
jeseň života
(Čo ešte sa láskou zamotá?)

Stabilita

Stojím
a padám

p

a

d

á

m

...

Vstávam

lebo

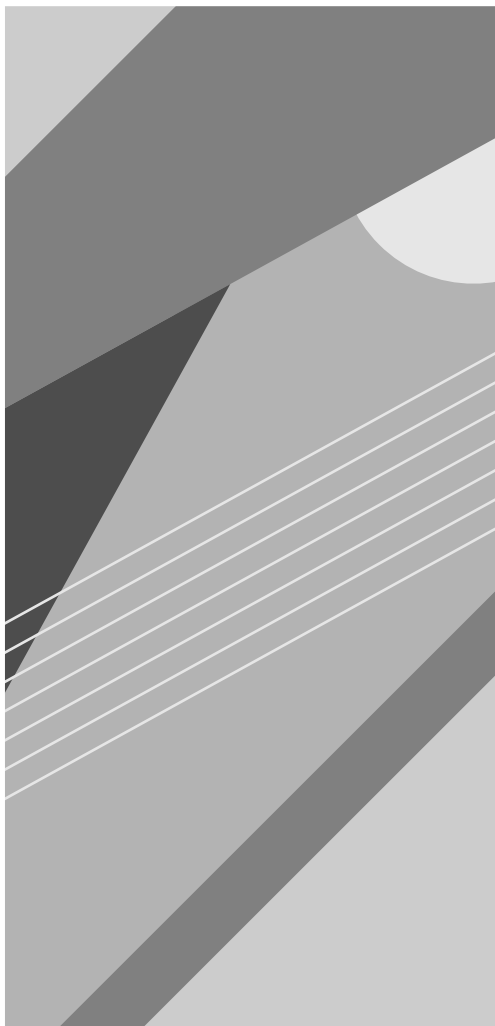
ty

nestojíš

...o detaily

Ako – tak

Chcem(?)
písať básne
ktoré spadnú
do duše
s rachotom
peria
držiac sa
každej sliznice
tvojho tela
Akoby
chceli
obzvlášť nemo
kričať
o nezabúdaní
na zabudnuté

BOHU – TY VIEŠ

Anjelské rande

... Tak sme
si pripili
vypili do dna
kalichy blenu
Okom si takticky
hádzal
po vešiaku
na ktorom
opustene viseli
tvoje odložené
krídla
A všade vôkol nás
následky bezprímeria –
chumáčiky
hebkomodrého peria

Prosím

prosím
tiene noci
prikryte ma
prikryte ma
z oboch strán
nech sa len
do výšav dívam
v oblohu jasnú
v oblaky páperové
(do lepších rán)
Prikryte ma
prikryte ma
zo strán oboch
nech vidím len to
čo treba –
oblaky páperové
obloky neba
Teba...

...Jeho?

pod paľbou
videného
tak či tak
tak či onak
lietam
bez krídel
v oblakoch...

Poučiteľne
nepoučiteľná
silná v otázkach
slabá v odpovediach

Čia vlastne som?
Jeho...

... lebo tvoja?

Vianočná spoveď

Kde je chyba
(čo mi chýba)
keď aj cestou
z očistenia
zakopávam
o rozbité
pocity?
Kľukatý
je chodník Pane
od neba tvojho
po city

Modlitba

Odnes ma tam
kde svoje brány
otvárajú rána –
tam
kde sa ešte dňa
netýkajú tiene noci
Odnes ma prosím
ak nie kvôli
zvedavosti
aspoň pre ten
voňavý
čistý
pocit

Omrvinka IV.

Drž ma
(na uzde)
nech
nikdy nezistím
že najkrajší
let
býva
nad priepastou

.
Niekedy chceš
byť ničím
len bodkou
v Jeho dlani
hasnúcou hviezdou
pred svitaním
Niekedy chceš
byť zase niekym
kto bodku
vkladá tam
kam patrí –
nech veta končí
Byť niekto
možno len
obyčajná žena –
tá
ktorej nie je ľúto
že stratené
 stáca sa
 stráca
do stratena
.

Z pocitu I.

Na svetskom kolotoči
a v Božom mlyne
rovnako
krútime sa –
no všetko je
akosi „paralelne“
iné

Ora et...

Boh sa deje
potichu
ako vánok
hrajúci sa
s klasmi
Deje sa
potichu –
ako konár stromu
keď rozčerí
ti vlasy
Deje sa
takmer potichu –
krídlom vážky
dotknúc sa
tvojho čela
myšlienkam uniká
(podstata uletela)

Boh sa nám
deje
potichu –
silou ticha
vniká do nás
a nami preniká

Pátrovi Franekovi

Vravíš
vy ste sol' zeme –
 nebojte sa
 že presolíte

Vravím
stačí prisálat'
niekedy preosiat'
naše a tvoje
svetlá v tme
nech nám
aspoň oči iskria
aj to Boh
s úsmevom zoberie
Sol' topí ľady
ty solíš
s nehou
akoby sme boli
z cukru –
 toto je Božia láska

...

Odchádzaš
z hostiny
nehodná
Jeho odrobiniek
nehodná
priestoru
pre vyvolených
ktorí
ešte nepodliezli
svoj
hodnotový rebríček
zaplavený
stoickými vodami
bezčasia

Chceš veriť
že najsilnejšie
korene má burina

2018...

Zvlčili sme
v koži baránkovej
Vidiac
očami dravca
podprahovo
vnímame
silu
silu zla
vecí minulých –
naďalej
k sebe
zhŕňame nepotrebné
prebytky
zbytky
VELKÉHO sveta
kým nás
nezasadia
vlastné prieky
Čo ty na to
Baránok boží
ktorý snímaš...

Stačíš snímať
naše hriechy?

ODTIENE SVETA

Z ulity liate

vyliate slová
verše hľadajúc
bola som
nebola - bola
Za(k)liate pocity
a stále
veta holá
Čo oči nečujú
a uši nevidia
všade tam som
všade tam som
bola...

Ty

Bojíš sa
myší
páči sa ti
iba farba
ich kožúška
žiaden zdegradovaný
odtieň sivej
iba taká
obyčajná šed'
v retroštýle
ako v dobách
predtým
ako vtedy
keď si nariekala
pre drozdíka
ktorý
malými
kostrnkatými nohami
poskákaval
po tvojej
bábovke z piesku
Kde máš teraz
sĺz
keď ti
rozfukujú
vzdušne zámky
v komnatách ktorých
sa tak rada
(ne)zasnene
prechádzaš?

Nálezy

Hľadáš odpoveď
a pritom si ju
kopeš pred sebou –
čiernu guľôčku
pomätenosti
mysle
Skáče
pľuha malá
nie a nie
nájsť kanál
kde by sa
navěky stratila
ako ja
v твоjich nehybných
pochybnostiach

Sem – tam

Čo všetko
musíš
spretŕhať
nanovo
osadiť
vytriediť (perly sem ostatné tam)
rozhádzať
nanovo
upratať
vyčistiť (myšlienky sem ostatné tam)
nanovo
zasadiť
nechať
rást'
vrásť
dať znovu
šancu
na vznik (nového) seba
aby si nakoniec
spočinul
v kolíske (pokoja)
ktorá ti
lonom
i hrobom zároveň

Predu mnou za mnou

Najkrajšiu farbu
má
čierna dúha -
nie
pr(a)vá
tá druhá
Najkrajšiu vôňu
má
biela káva
ktorú si
s tebou
bez teba
dávam
Najkrajšia cesta
je dole brehom-
a predu mnou
siet' pavúčia
ja bežím
ako o život
tým brehom
bežím
do tvojho náručia

Vidíš?

Prižmurujem zuby
a vycieram oči

...

len skočiť
a skočiť
ti do zatvorenej
náruče
a

do úsmevu

Omyl

Ked' zrátaš
tvoje
moje pocity
výsledok
vydelíš
predstavami
čo bude
keby nebolo
a potom
všetko
vynásobíš
párom cudzích
pohľadov
pod znamienkom
=
nájdeš
na desatiny presne
presné miesto
kde som sa
nikdy
nemala ocitnúť

Niečo ako Vojtechove „Trpky“ II.

Vždy
keď padá hviezda
neželám si
nič iné
len aby si
jeden deň

... videl mojimi očami

Zlodejka

To si ju
dostal
keď si ju...
dostal
Vinný
vinná
čia je vina?
Bol si jej
ukradnutý
už si jej...
ukradnutý
Vinný
vinná
čia bola vina?

Nik z vás dvoch si už nespomína

Paleta

Aký rozmer
tvojej lásky –
MODRÉ nebo
nad priepast'ou
BIELY cukor
na dne kávy
ČIERNOU kriedou
hravo spájaš
ŽLTÉ body
(z púpav veniec)
vôkol hlavy

... A potom
prečo
som taká
nebezpečne
(bez)farebná

Spod vankúša

Sny by sa
nemali snívať
s otvorenými očami –
uniknú do vonkajšieho časopriestoru
bez dlhých rečí
a krátkych lží
len tak
z dlhej
dlhej
dlhej chvíle
vrátia sa
späť
aj keď vlastne niet
kam
chceš
nechcem

Unikám?

Je

presne ten typ
ktorý ukladá
myšlienky
a slová
do príslušných
okienok
v tabuľkách
podľa
čísla dátumu
a aktuálnej
dôležitosti
Ten čo vkladá
myšlienky (moje)
a slová
do cudzích úst
Presne ten typ –
prepočítava
logaritmy
citov
(pod čiarou)
zrovnáva
a porovnáva
prítomnosť
s minulosťou
Nečakám –
hádzem kameňom
ktorý mi
spadol zo srdca
Nečakám
a nadychujem sa
do nového
mrazivého rána

Niečo ako

inkubátor
stálosti
bolesti
predzvesti
Stiahnuté
žalúzie
pochabej
ilúzie;
V neistej radosti
sami sme
cesta –
šliapeme
po sebe
v sebe
sebe po šťastí

Schovávam

drobné
nežnosťky
skradnuté z môjho života
zbalené
do hebkého
niečoho
pripomínajúce
minulosť v nádeji
 kde všetko čisté
 bolo
 kde všetko malé
 zdalo sa byť
 kde všetko čisté
 zostalo
kde bolo tam
i nebolo

Život na zámku

... Putuje v závoji
pavučín
pozbieraných
v zatuchnutých
pivniciach
kde sveta
 svetla niet –
to zakliate
v sklených sklíčkach
pedantne
pozmetaných
do niektorého kúta
... Putuje v závejoch
časov minulých
vtkaných
do vyblednutých šiat
ktorých šuchot
sa rozsypal
schodiskom
storočí
... Putuje –
klúč
v chladnej dlani
hľadá
hľadá
v ktorom zámku
sa otočí

Omrvinka V.

Aj keď už džbánu
chýba dno
chodíme po vodu
v nádeji
že aspoň ucho
mu neodpadne

Preteky (z)mieru

V začiatku cieľ
na konci štart
je tvoja cesta
strieborným prachom
pozlátená
čo ani súperov
ani víťaza
nemá
Počuješ výstrel?
Tak bež!
Len čo ťa predýcham
pobežím
pobežím tiež

Hľadám

nevšedné
v твоjich všednostiach
pastelové farby
v hnedom pudingu
Prepáč
(šľahačku si domyslím)
veľa slov...
chtiac - nechtiac (?)
Možno nevidím
nevidím videné
prepáč
prepáč, Balla

„Haľamovo“

Dlho
si chodila
Maša
kým si
našla
komu dáš
svoju nehu?

V pozore

Po vzore
klúča v zámke
točíš mnou
šesťdesiatpäťkrát
kol
kol
a dokola

Som
snom
som
v ňom

dva kroky pred cieľom
sto rokov od cieľa

To se načekám...

Jsi mé tiché
 noční čtení
 mé ranní
kuropění
 Ve snech
 bez snů
nepovinné snění
Hledajíc pravdu
(ve víně není)
 Čekám
 čekám na...
 kdyby něco...
 kdy se něco
(ve mně) změní

Presne

tam chcem ísť –
kde líšky dávajú
dobrú noc
a lane
dobré ráno
zadúšaná
vôňou kosatcov
kde aj nie
znie ako áno
Tam kde nič a nič
je vlastne všetko
(bez prízemností a márností)
Tam kde nič a nič
je všetko
čo sme
kedy
(kedysi)
chceli mať
vlastniac len
pohľad čistý
do tváre Jeho
sa pozerat'
Presne tam
chcem žiť
mať nič
a pritom
všetko mať

Nie každý princ čo má modré oči

Prelievaš
sa mi hlavou
Letný
(ne)banálny
minipríbeh
ako sedíš
sotená na dlažbe
pred dverami
z niečieho popudu
z popudu
grobianskeho
vyhadzovača
tvojich snov
Asi už nesnívaš
nejde ti
táto potreba
nejde to v opare
jeho zlatých mokov
Je to banálne
banálne desivé
ako ďalej
sedíš sotená na dlažbe
pred dverami (domova?)
Zostávaš
ďalej
ďalej v strachu
že zomrie „princ“
alebo
trpaslík v izbe
s červenými závesmi?

Tvoj súkromný Twin Peaks

Koniec

Čistý stôl
len omrvinka
z tvojho
posledného rozhovoru
kazí dojem
akože uprataných
spomienok

Jedným dychom

S obavou dávam
v zime
vetrať periny –
(pod)vedome
čakám
že z nich vymrznú
všetky sny
a ja sa večer
prikryjem
nejakým studeným
prázdnom
ktoré mi zabráni
vysnívať si ďalšie
dotyky s budúcnosťou

Z jari

Keď včela
krídlom šepká
jarí sa
Oči máš
do dna plné
zamatových púpav
Keď jarí sa
a zima balí
caky – paky
letí
ktovie kde
a ktovie za kým
vtedy
vtedy zabúdam
čo všetko
sme dokázali
urobiť
aby nám chlad zimy
neostal primrznutý
v útrobach
našej večnej nespokojnosti

Október

Idem
nazrieť
do schránky
či mi
jeseň
neposiela
aspoň jeden list
Tie
na trávnikoch
nie sú
žiadúce –
starnúci
zamestnanec
mestského hospodárstva
ich bláznivo
zhrabúva
na veľkú kopy
aby sa nakoniec
vietor
zahral
na dýchavičného
poštára
Čo je to
ak nie
nesúlady?

Omrvinka VI.

Vidím vône
počujem
všetky farby jesene
pod nechtami
ma štekli
pavučky
babieho leta
každým krokom
iné
každým rokom nemenné...

Idem

kráčam

prichádzam

stojím

Odchádzam

kráčam

Idem

kráčajúc

po stojatých vodách

po zamrznutých stopách

tohoročnej zimy

v rukách

chladia ma

červené korálky

jarabiny

Nový rok

zrovnaj krok

Sme rovnakí

rovnakí

a predsa

iní

Vianočné dary

Všetko
čo už mám
aj čo ešte nemám
našla som si
Len jeden dar –
BELASÚ HODINU
presne tú som chcela
len jednu hodinu...

... na nič nemyslieť

... zo sna

Už nie
je to
čo bolo –
keď bolelo
tak bolelo
teraz bolí
i keď nebolí
boli sme spolu
tak že neboli
Sami v poli
hl'adiac
si zoči-voči
od očí
ty
nikdy nezačínaš
ja
nikdy
nikdy snívať
nekončím

Obsah

LÁSKA AKO POJEM	5
LÁSKA AKO DOJEM	19
BOHU – TY VIEŠ	43
ODTIENE SVETA	57

